

15 Απριλίου 2023

Άγιος Ιωάννης: Τι μας προσφέρει ο συνδυασμός της προσευχής με τη νηστεία;

/ Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Συνέχεια από εδώ: <http://www.pemptousia.gr/?p=309317>

δ'. Γι' αυτό το λόγο γίνονταν αυτά μες στη νύχτα, για να γίνουν όλα χωρίς θόρυβο κι αντάρα. Οι απόστολοι, βέβαια, δεν έκαναν τίποτε για επίδειξη ή από φιλοδοξία. Του πρόσπεσε ο δεσμοφύλακας. Ο Παύλος όμως τι έκαμε;

Είδες το θαύμα του; Είδες τ' απίστευτα έργα του; Κοίταξε και τη φροντίδα του, κοίταξε και τη φιλανθρωπία του· φώναξε δυνατά, λέει, κι είπε: “Μην κάμης κανένα κακό στον εαυτό σου, γιατί όλοι είμαστε εδώ”.

Αυτόν που σκληρά τον έδεσε, δεν τον άφησε και να πεθάνη σκληρά [ο δεσμοφύλακας σκεφτόταν να αυτοκτονήσει γιατί νόμιζε πως δραπέτευσαν οι φυλακισμένοι και ιδιαίτερα ο απόστολος Παύλος και για τον λόγο αυτό θα τον τιμωρούσαν].

“Όλοι είμαστε εδώ”, λέει. Πρόσεξε την ταπεινοφροσύνη του. Δεν είπε αυτά τ' απίστευτα εγώ τα έκαμα. Τι είπε όμως; “Όλοι είμαστε εδώ”. Μαζί με τους δεσμώτες έβαλε τον εαυτό του ο Παύλος.

Μόλις είδε αυτά ο δεσμοφύλακας απόρησε για το περιστατικό, παραξενεύτηκε για το θαύμα κι ευχαρίστησε το Θεό. Πραγματικά, ο δεσμοφύλακας αξίζει μεγάλη φροντίδα και καλωσύνη.

Δεν σκέφτηκε πως όσα έγιναν ήσαν μαγικά. Για ποιο λόγο όμως δεν σκέφτηκε πως όλα αυτά ήσαν μαγικά;

Τους άκουσε να υμνούν το Θεό· και ποτέ του ένας μάγος δεν υμνεί το Θεό. Είχε γνωρίσει πολλούς μάγους, επειδή ήταν δεσμοφύλακας.

Απ' αυτούς όμως κανείς δεν έκαμε τέτοιο κατόρθωμα, δεν έλυσε δεσμά κι ούτε έδειξε τέτοια φροντίδα. Προτίμησε μάλιστα ο Παύλος να μείνη φυλακισμένος και να μη δραπετεύσῃ, για να τον γλυτώσῃ απ' το θάνατο.

Πήδησε αυτός μέσα κρατώντας στα χέρια του ξίφος με λαμπάδα, γιατί, φυσικά, ο διάβολος ήθελε με την αυτοκτονία του να τον αρπάξῃ πριν μετανοήση. Ο Παύλος όμως κέρδισε τη σωτηρία της ψυχής του με τη βροντερώτερη φωνή του.

Δεν μίλησε απλώς, αλλά με βροντερή φωνή είπε: “Όλοι είμαστε εδώ”. Επομένως, μη φοβάσαι για την ζωή σου. Κανένας δεν δραπέτευσε απ' τη φυλακή.

Παραξενεύτηκε ο δεσμοφύλακας για το ενδιαφέρον του, πρόσπεσε στο δεμένο ο

ελεύθερος και τι λέει; “Φίλοι μου, τι πρέπει να κάμω, για να σωθώ”;

Εσύ έδεσες, εσύ λοιπόν βρίσκεσαι σε αμηχανία; Εσύ έδεσες γερά στο ξύλο και συζητάς τρόπο για μετάνοια και σωτηρία; Είδες το ζήλο και την προθυμία του; Δεν αργοπόρησε, αλλά αφού γλύτωσε από το φόβο, δεν ξέχασε την ευεργεσία και τραβάει ίσια μπροστά για τη σωτηρία της ψυχής του.

Η νύχτα, μάλιστα μεσάνυχτα. Δεν είπε· ας σκεφτούμε πρώτα, ας ξημερώσῃ. Απεναντίας, έτρεξε αμέσως για τη σωτηρία του. Κάποιος μεγάλος άνθρωπος, σκέφτηκε, είναι αυτός και ξεπερνά τις δυνατότητες του ανθρώπου.

Είδα το θαύμα του, αποθαύμασα την καλωσύνη του. Ενώ τράβηξε τόσο πολλά από μένα, ενώ βρισκόταν ανάμεσα στους πιο ταπεινούς ανθρώπους, όταν βρέθηκα στα χέρια του εγώ που τον έδεσα και μπορούσε να με σκοτώσῃ, όχι μόνο δεν το έκαμε αυτό, αλλά με σταμάτησε την ώρα που σκόπευα να σφαχτώ και να μπήξω το ξίφος στο λαιμό μου.

Δικαιολογημένα λοιπόν λέει: “Φίλοι μου, τι πρέπει να κάμω, για να σωθώ”; Όπως είναι φυσικό, δεν τράβηξαν τους πιστούς κοντά στους αποστόλους μόνο τα θαύματά τους, αλλά κι η ζωή τους περισσότερο κι απ' τα θαύματα.

Γι' αυτό λέει “Ας λάμψη το φως σας μπροστά στους ανθρώπους, για να δουν τα λαμπρά σας έργα και να δοξάσουν τον Πατέρα σας που βρίσκεται στους ουρανούς”.

Είδες το ζήλο του δεσμοφύλακα; Κοίτα και την προθυμία του Παύλου. Δεν αργοπόρησε, δεν αμέλησε, αλλά, ενώ ήταν σιδεροδέσμιος, ενώ ήταν δεμένος στο ξύλο, γεμάτος πληγές, αμέσως τον κατήχησε και μαζί μ' αυτόν ολόκληρο το σπίτι του.

Έγινε μάλιστα απ' το πνευματικό λουτρό, ύστερα απ' το πνευματικό τραπέζι, του παράθεσε και τραπέζι με φαγητά.

Τότε λοιπόν γιατί τράνταξε το δεσμωτήριο; Ήθελε να ξυπνήσῃ ο δεσμοφύλακας και να δη ó,τι έγινε, έλυσε τα υλικά δεσμά των συγκρατουμένων του, για να λύση τα πνευματικά δεσμά του δεσμοφύλακα.

Το αντίθετο απ' αυτά έκαμε ο Χριστός.

Παρουσιάστηκε σ' αυτόν κάποιος παράλυτος που έπασχε από διπλή παράλυση, της ψυχής και του σώματος. Γιάτρεψε πρώτα την παράλυση που οφείλονταν στις αμαρτίες και του είπε: “Παιδί μου, ας συγχωρεθούν οι αμαρτίες σου”.

Έπειτα όμως, επειδή εκείνοι διατύπωναν αμφιβολίες, βλασφημούσαν κι έλεγαν:

“Κανείς δεν μπορεί να συγχωρή αμαρτίες παρά μόνον ο Θεός”, θέλοντας να τους δείξη πως πραγματικά ήταν Θεός, θέλοντας ακόμη να τους κρίνη με τα ίδια τους τα λόγια, για να μπορή να λέη: “Με τα λόγια του στόματός σου θα σε κρίνω”.

Συ ο ίδιος το είπες πως κανείς δεν μπορεί να συγχωρέσῃ τις αμαρτίες εκτός απ' το Θεό, να λοιπόν συγχωρώ αμαρτίες και παραδέξου τη θεϊκή μου υπόσταση. Με τη δική σου κρίση θ' αποφασίσω.

Στην περίπτωση του Χριστού προηγήθηκε η πνευματική κι ακολούθησε η σωματική παράλυση. Στην περίπτωση του Παύλου έγινε το αντίθετο· λύθηκαν πρώτα τα υλικά δεσμά κι έπειτα τα πνευματικά.

Είνες πόσο μεγάλη είναι η δύναμη των ύμνων; Πόσο αξίζει ο ψαλμός; Πόσο αξίζει η προσευχή; Πάντοτε λοιπόν είναι μεγάλη η δύναμη της προσευχής.

Όταν η προσευχή γίνεται με νηστεία, τότε κάνει δυνατώτερη την ψυχή.

Τότε η φρόνιμη σκέψη μας γεμίζει, τότε ξυπνάει το μυαλό κι η ψυχή βλέπει προς τα ουράνια.

Γι' αυτό η Γραφή πάντοτε συνδύασε την προσευχή με τη νηστεία. Με ποιο τρόπο και σε ποιες περιπτώσεις; “Μην αποστερήτε ο ένας τον άλλο παρά μόνο όταν συμφωνήσετε, για ν' αφοσιωθήτε στην νηστεία και την προσευχή”.

Κι αλλού επίσης: “Αυτό το σινάφι των δαιμόνων δεν βγαίνει παρά μόνο με προσευχή και νηστεία”. Και κάπου άλλου πάλι: “Αφού προσευχήθηκαν και νήστευσαν, έβαλαν πάνω τους τα χέρια”.

Συνέχεια εδώ: <http://www.pemptousia.gr/?p=309793>

Από το βιβλίο, Ιωάννου του Χρυσοστόμου έργα, “Πραγματείες”, τόμος ένατος, και την ομιλία «Στη Μεγάλη Εβδομάδα». Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Αικ. Τσοτάκου - Καρβέλη και Δημήτριος Καρβέλης. Γενική επιμέλεια Κωνσταντίνος Λουκάκης. Εκδόσεις ο Λόγος.

PERMANENTLY REMOVED